

PODvodni ATLAS SLOVENIJE. POPIISNI LIST ŠT. 100

Ime lokacije Spodnji tolmeni Gačnika			
Tip	REKA		
Zahtevnost	P2 opomba: plitvi tolmeni pod slapovi potoka z veliko življenja.		
Nočni potop	NE opomba: prezahteven dostop do tolmunov za nočni potop.		
Zemljevid / skica	 		
Zemljepisna lega	Gauss-Krueger (GIS)	Y=5410150m	X=5104230m
	WGS84 (GPS)	$\varphi=46^{\circ}04'34.69''=46.07630^{\circ}\text{N}$	$\lambda=13^{\circ}50'00.89''=13.83358^{\circ}\text{E}$
Fotografije			

<p>Opis kraja</p>	<p>Iz doline Trebuše se odcepljajo številne strme grape z majhnimi pritoki Trebuščice, visokimi slikovitimi slapovi in globokimi tolmuni pod njimi. Na desnem bregu Trebuščice sta najbolj znani grapi potokov Gačnik in Pršjak.</p> <p>Potok Gačnik izvira na nadmorski višini skoraj 1000m v Vojskem. Od tam se spušča v strmi grapi preko 13 večjih slapov vse do izliva v Trebuščico na nadmorski višini 255m. Grapa potoka Gačnik je še danes prava divjina, skozi njo ni napeljana nobena pot!</p> <p>Številni slapovi Gačnika so pod sabo izdolbli globoke tolmune. Zaradi izredno težavnega dostopa so tolmuni Gačnika še danes polni življenja: rib, rakov in drugih vodnih živali.</p> <p>Do spodnjih slapov in tolmunov Gačnika se vzpenjamo iz doline Trebuščice. Do gornjih slapov in tolmunov Gačnika se spustimo iz Vojskega. Najlepši, ampak tudi najtežje dostopni so prav slapovi in tolmuni sredi Gačnika: alpinisti jih preplezajo pozimi, ko zamrznejo.</p> <p>S spodnjega konca lahko z najnujnejšo potapljaško opremo obiščemo tri večje tolmune. Do najnižjega pod "enajstim" slapom je dostop razmeroma preprost. Nekaj plezanja zahteva dostop do tolmuna pod "osmim" slapom oziroma do temačnega tolmuna med previsnima stenama nad njim.</p>
<p>Kako pridemo do izhodiščne točke</p>	<p>Z regionalne ceste Idrija - Most na Soči zavijemo na jug v dolino Trebuše čez most v Dolenji Trebuši. Od tu po ozki asfaltirani cesti po dolini po desnem bregu Trebuščice v smeri Gorenje Trebuše. Čez dobra kilometra od Dolenje Trebuše pridemo do mosta čez potok Gačnik.</p>
<p>Parkirni prostor</p>	<p>Pred mostom čez Gačnik je malo neurejeno parkirišče.</p>
<p>Pristop k vodi</p>	<p>Na mostu čez Gačnik nas kašipot usmeri v grapo Gačnika. Opremo si pripravimo kot za soteskanje. V neopren se oblečemo že na parkirišču. Manjše kose opreme (masko, dihalko, svetilko, fotoaparati, rokavice, računalnik) pospravimo v žepe kompenzatorja plovnosti. Na kompenzator namestimo manjšo jeklenko (5l) z regulatorjem. Na jeklenko obesimo še plavuti. Roke moramo imeti proste za plezanje po soteski, nobene ovire na prsih! Uteži ne jemljemo s sabo, pač pa na mestu potopa naložimo v žepe kompenzatorja plovnosti kamenje, ki ga je v grapi povsod dovolj.</p>
<p>Opis potopa</p>	<p>Od parkirišča pridemo po približno eni uri soteskanja, plavanja preko manjših tolmunov in plezanja čez skale do širokega okroglega tolmuna pod "enajstim" slapom globine 3m. V tem tolmunu srečamo predvsem soške postrvi različnih velikosti. V manjših in plitvejših tolmunih srečamo tudi paglavce in druge manjše vodne živali.</p> <p>Po okroglem tolmunu postane pot bolj zahtevna. Skale v strugi Gačnika so tako spolzke, da jih marsikje ne moremo preplezati. Čez dodatno uro zahtevnejšega soteskanja dolina ostro zavije na levo in pridemo do "osmega" slapa. Pod "osmim" slapom je ozek, ampak 4.5m globok tolmun s soškimi postrvmi, potočnimi raki in dvoživkami.</p> <p>"Osmi" slap lahko preplezamo po desnem bregu Gačnika soteska ostro zavije na desno v temačen tolmun globine slabe 4m med dvema previsnima stenama. V tem tolmunu je soških postrvi in potočnih rakov še več, nekateri primerki imajo prav častitljivo starost. Za opazovanje življenja v temačnem tolmunu nujno potrebujemo podvodno svetilko.</p> <p>Temačnega tolmuna ne moremo preplezati, ker ima previsne stene, lahko ga samo preplavamo. Soteska Gačnika postane še bolj divja, plezanje še težje in v potapljaški opremi je razmeroma težko napredovati. Priporočam previden povratek nazaj na izhodišče.</p> <p>V vsakem večjem tolmunu računamo na trajanje potopa približno četrt ure. Seveda na opisani poti do treh večjih tolmunov naletimo na številne manjše tolmune. Tu zadoščajo neopren, maska in dihalka, brez uteži oziroma druge opreme za plavanje po površini in opazovanje podvodnega sveta.</p>
<p>Dodatna oprema</p>	<p>Podvodna svetilka za temačne tolmune.</p>

Ugodne razmere	Ob srednje-nizkem vodostaju Gačnika.	
Globina vode	Do 4.5m v ozkem tolmunu pod "osmim" slapom.	
Temperatura vode	Gačnik poleti okoli 15°C, pozimi lahko zamrzne.	
Vidljivost v vodi	Dobra.	
Tok	Ga ni opomba: potok Gačnik ima majhen pretok.	
Vegetacija	V strugi Gačnika ni razvitejših vodnih rastlin, kvečjemu s preprostimi algami poraščene skale. Bujno poraščeni bregovi.	
Opažene živali		

		
Oblika, sestav dna	Skalnate stene tolmunov. Prod, veje in listje na dnu tolmunov.	
		
Posebnosti	"Druga najstrašljivejša grapa v deželi Avstro-Ogrski."	
Lokalni potapljaški klub / kompresor	Lokalnega društva ni, najbližji je DPD Tolmin: Društvo za podvodne dejavnosti TOLMIN, SELA PRI VOLČAH 36, 5220 TOLMIN	
Kontaktna oseba	Dušan Petrevčič, 041 424 830, 05 3051 145, dusan.petrevcic@siol.net	
Gostinska ponudba	Gostilna ob domačiji "Pri Krtu". Gostilna na križišču v Dolenji Trebuši.	
Prenočišča	Apartma Šorli v Dolenji Trebuši.	
Turizem, vredno ogleda	Slapovi Pršjaka. Podkobiljski most. Ostale naravne in kulturno-zgodovinske znamenitosti v Trebuši.	
Slovenska Potapljaška Tranzverzala	Lokacija je predlagana za vpis v SPT.	
Možna lokacija za žig SPT	Ob tolmunu med previsnima stenama.	
STATUS SPT	TOČKA še ni opremljena z žigom SPT- SLOVENSKA POTAPLJAŠKA TRANZVERZALA	
Podatke je izpolnil	24.06.2014	Matjaž Vidmar, vidmar.matjaz@gmail.com